

F. t. l. om aktieselskaber.

betænkning nr. 362 af 1964 s. 54, at bringe loven i overensstemmelse med de forudsætninger, som man udgik fra ved gennemførelsen af 1930-loven. Da det imidlertid må anses for tvivlsomt, om den i 1964 foreslåede tilføjelse kunne skabe den fornødne klarhed angående stillingen efter tidligere praksis, og da den opstillede betingelse for selskabernes anmeldelsesfrihed — at ikke-medlemmernes andel i omsætningen er af begrænset omfang — vil kunne skabe fortolkningstvivl, har man anset det for rettest at lade bestemmelsen udgå. Dette er ensbetydende med, at den af handelsministeriet siden 1917 fulgte praksis vil kunne videreføres. I forhold til den gældende aktieselskabslov er der kun grund til at gøre opmærksom på, at forslaget § 1, stk. 4, — ligesom udkast 1964, § 1, stk. 2, — har optaget en udtrykkelig regel om, at der ved afgørelsen af, om et andelsselskab skal anses som et aktieselskab, bortses fra eventuel normal forrentning af den indskudte kapital. Denne regel er i overensstemmelse med praksis, idet man har tilladt, at der af overskuddet i andelsselskaber og andre kooperative selskaber forlods anvendes et beløb til en vis lav forrentning af indskudskapitalen, uden at de af den grund er forlangt optaget i aktieselskabsregisteret.

Forslagets § 1, stk. 5, indeholder en udtrykkelig bestemmelse om, at et selskab, hvis udbytte — bortset fra normal forrentning af den indskudte kapital — alene anvendes til velgørende eller almennyttige formål, og hvis formue ved selskabets opløsning — efter tilbagebetaling af kapitalen — udelukkende anvendes til velgørende eller almennyttige formål, ikke er underkastet lovens bestemmelser. Denne bestemmelse er i realiteten i overensstemmelse med 1930-loven, der ikke omfatter selskaber med velgørende eller lignende formål (f. eks. kunstnerisk, oplysende, politisk eller videnskabeligt formål), selv om de driver økonomisk virksomhed i et sådant formåls tjeneste.

Da det ikke kan udelukkes, at forslaget gennemførelse kan medføre, at visse virksomheder, der i dag er registreret som aktieselskaber, ikke længere vil være omfattet af loven, er der i forslaget § 174 åbnet mulighed for, at disse selskaber formløst kan slettes af aktieselskabsregisteret, uden at der stilles krav om en forudgående opløsning ved likvidation.

I forhold til gældende ret udvider forslaget derimod ikke den kreds af selskaber, der skal omfattes af aktieselskabsloven. Forslagets gennemførelse vil derfor ikke medføre, at selskaber, der ikke anses for omfattet af den gældende lov, fremtidig skal registreres som aktieselskaber.

Ifølge forslaget § 1, stk. 1, medfører loven som hidtil ikke nogen forandring i de for visse aktiesel-

skaber ved eller i henhold til lov givne særlige bestemmelser. Der sigtes herved i første række til banker, børsnoterede selskaber og koncessionerede virksomheder. Endvidere vil der ved særlig lov for enkelte aktieselskaber kunne gives forskrifter, der afviger fra aktieselskabslovens bestemmelser, således som dette f. eks. er sket ved gennemførelse af de banklikvidationer, der har fundet sted i henhold til særlige love. Al forsikringsvirksomhed omfattes nu af lov nr. 147 af 13. maj 1959 om forsikringsvirksomhed, og ifølge denne lovs § 1, stk. 1, finder aktieselskabslovens bestemmelser kun anvendelse på forsikringsaktieselskaber i det omfang, dette er fastsat i loven. Da der ikke længere findes sparekasser, der er organiseret som aktieselskaber, og da sparekasser efter den gældende sparekasselov, jfr. § 1 i lovbekendtgørelse nr. 8 af 15. januar 1960, kun kan stiftes som selvejende institutioner, er det ikke anset for nødvendigt at optage 1930-lovens bestemmelse om, at sparekasser er undtagne fra loven.

Om lovens anvendelse på kommandit-aktieselskaber henvises til forslaget § 173 og de dertil knyttede bemærkninger.

Aktieselskabsloven af 1930 kræver en flerhed af deltagere i et aktieselskab. Det gælder ved stiftelsen, jfr. lovens § 4, hvorefter antallet af stiftere skal være mindst tre, der hver skal tegne mindst én aktie. Det gælder endvidere under selskabets fortsatte eksistens, jfr. lovens § 9, stk. 2, hvorefter antallet af aktionærer ikke må være under tre. Kravet om et mindsteantal på tre aktionærer fraviges dog, hvor samtlige aktier i et selskab ejes af den danske stat, en dansk kommune, et dansk aktieselskab eller kommanditaktieselskab, idet staten, kommuner og aktieselskaber i sig selv repræsenterer den personflerhed, der er aktieselskabets forudsætning.

Betænkningen 1964, s. 58-60, var stærkt inde på at legalisere enmandsselskabet, således som dette bl.a. er tilfældet i den gældende svenske aktieselskabslov af 1944. Når man dengang veg tilbage for at følge det svenske eksempel, var begrundelsen herfor nok nærmest traditionelt betinget betænkelighed ved at gøre det lettere for en person at unddrage sig det personlige ansvar ved at udskille en del af sin formue til et begrænset forretningsformål, hvilket kan tænkes at blive til skade for hans almindelige kreditorer. Man anførte også forskellige betragtninger af mere praktisk karakter: Faren for, at eneaktionæren vil kunne overføre aktiver fra selskabet til sig selv eller til andre foretagender, som han er interesseret i, eller afslutte ufordelagtige kontrakter til skade for selskabet eller lade sig selv (eller sin familie) udbetale uforholdsmæssigt store lønninger eller tantiemebeløb.